

PROF. NADA KLAIĆ*

Smrt, nažalost, ne bira trenutak kada će stići, pa je i mnoge naše kolege smrt prof. Klaić zatekla daleko od Zagreba.

Stoga neka mi bude dopušteno, meni kao bivšem studentu, učeniku, sada mlađem kolegi i konačno pošтоваocu naše drage pokojnice, da kažem nekoliko riječi.

Bit će mi to izuzetno teško, ne samo zato što sam na mnogostruke načine bio vezan uz prof. Klaić nego i zato što je nemoguće sve bogatstvo jednog tako plodnog života sažeti u nekoliko suhoparnih rečenica.

Čovjek od kojeg se danas opraštamo 45 godina je radio na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta, duže nego ijedan nastavnik našeg Fakulteta i vjerojatno najduže na čitavom zagrebačkom Sveučilištu.

Suočavam se s tužnom činjenicom da više neće biti predavanja i seminara prof. Klaić, druženja sa studentima i kolegama. Svoje studente, svoje učenike u pravom smislu riječi, bezgranično je voljela, bila im izuzetno privržena, nazivala ih svojom djecom i s oduševljenjem im prenosila svoja neiscrpna znanja. I rijetko je koji student poslije tih zanesenih pripovijedanja i objašnjavanja hrvatske povijesti ostajao ravnodušan — ljubav za prošlost i historijsku znanost prelazila bi i na njega.

Kao i u radu sa studentima, prof. Klaić se bez ostatka predavala i znanstvenom radu, pa da je napisala i polovinu onoga što jest, moglo bi se reći da je bila plodan historičar. Napisala je više od 100 znanstvenih rasprava i članaka o raznim temama iz hrvatske povijesti od seobe Hrvata na Balkan pa do razmatranja o pojedinim ličnostima hrvatske povijesti 19. stoljeća. Pritom je nužno obrađivala i neke aspekte povijesti Bosne (ukoliko to već nisu bili dijelovi hrvatske povijesti), Slovenije i Srbije u srednjem vijeku.

Autor je i više od 10 knjiga, od kojih su neke, kao »Povijest Hrvata u ranom srednjem vijeku« i »Povijest Hrvata u razvijenom srednjem vijeku« danas, to nitko ne može poreći, u samom kvalitetnom vrhu historiografije u Hrvatskoj, nezaobilazne u svakom daljnjem proučavanju hrvatske povijesti srednjega vijeka. Uostalom, N. Klaić je jedini hrvatski historičar koji je u poslijeratnom razdoblju samostalno napisao toliko dugo očekivanu sintezu hrvatske povijesti jednog dužeg perioda.

Kada se jednom bude pisala povijest hrvatske historiografije, teško će se opus prof. Klaić moći smjestiti u jednu od vladajućih struja ili postojećih »škola«, jer je ona uvijek bila samosvojna. Često je govorila da ne piše povijest kako nalažu pojedini »izmi«. Često je javno govorila ono što su mnogi nerado slušali. Mi znamo, a i brojni budući čitaoci djela Nade Klaić će se uvjeriti da se njezini stavovi ne mogu nikako dijeliti na one prije ili poslije neke godine ili nekog događaja, nekog procesa demokratizacije, kada se, tobože, moglo reći više negoli prije. Zbog ovih vanjskih činilaca i priti-

saka koji su ponekad bili i neizdrživi, svoje zaključke Nada Klaić nije mijenjala. Ostajala je dosljedna u traženju povijesne istine koja je za nju uvijek bila vrhunsko mjerilo. Bila je, naposljetku, strahovito uporan, ali često i vrlo usamljen tragač, zbog čega su je možda i mimoišla neka društvena ili znanstvena priznanja.

Ma koliko rastanak bio bolan, bez obzira na to koliko će nam nedostajati neposredan kontakt i topla, ljudska, riječ, kada ode ovakav historičar, možemo se tješiti da će njegova riječ govoriti umjesto njega. A djela Nade Klaić neće čitati samo mala skupina stručnjaka na Filozofskom fakultetu i oko njega, čitat će ih i brojni zaljubljenici u našu povijest i oni koji će tek nakon čitanja knjiga Nade Klaić to i postati.

I zbog toga recimo još jednom:

Draga prof. Klaić,
hvala Vam za sve!

Ivo Goldstein

* Održano na sprovodu prof. dr. Nade Klaić 4. kolovoza 1988. u ime Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

H I S T O R I J S K I
Z B O R N I K

IZDAVAC: Savez povijesnih društava Hrvatske

REDAKCIJSKI ODBOR

Mirjana GROSS, Zagreb
Ivan KAMPUŠ, Zagreb
Tomislav RAUKAR, Zagreb
Petar STRČIĆ, Zagreb

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

Ivan KAMPUS

LEKTOR I KOREKTOR

Branko ERDELJAC

Adresa uredništva:

Savez povijesnih društava Hrvatske
Zagreb, Filozofski fakultet, Ul. Đure Salaja 3

Časopis izlazi jednom godišnje

Narudžbe šaljite na adresu:
Savez povijesnih društava Hrvatske, Zagreb, Krčka 1

Cijena ovog broja iznosi 30.000 d

Izdavanje časopisa sufinancira
Samoupravna interesna zajednica za znanstveni rad SRH

Tisak Štamparskog zavoda »Ognjen Prica« u Zagrebu — travanj 1989.